

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Nota van Uitgangspunten Weijdelaer

Kader voor het bestemmingsplan Weijdelaer,
de woonservicezone in het hart van Scherpenzeel

Nota van Uitgangspunten Weijdelaer

Kader voor het bestemmingsplan Weijdelaer,
de woonservicezone in het hart van Scherpenzeel

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
afdeling Grondgebied

Auteur: S. Herder, W. Hilbink, R. van Rensen

Datum: 24 april 2012 (laatste versie: 1 mei 2012)

Inhoud

AANLEIDING	3
DOEL EN REIKWIJDTE NOTA	3
Leeswijzer	3
FUNCTIONEEL	4
RUIMTELIJK	4
Grenzen van het plangebied	4
Eigendomsverhoudingen.....	5
Vigerend bestemmingsplan.....	6
Planbeschrijving	6
Plan op onderdelen	7
Toekomstige bestemmingen.....	8
Procedure	9
Beeldkwaliteit.....	9
Uitgangspunten beeldkwaliteit voor nieuwe ontwikkeling.....	9
Water als ordenend principe	10
FINANCIEEL	10
BIJLAGEN	11
Veranderingen in wet- en regelgeving	11
Veranderingen in de samenleving.....	13

AANLEIDING

Er ligt een maatschappelijke opgave, ook voor Scherpenzeel, om voor een groeiende groep mensen met beperkingen een veilige leefomgeving te maken die hen in staat stelt zo lang mogelijk de regie over het eigen leven te blijven voeren. Eisen die aan een dergelijke omgeving worden gesteld zijn:

- een geschikte woning met goede zorginfrastructuur (dit is een woning met ruimte voor hobby's, logé, en is rolstoel/rollator toegankelijk, voorzien van domotica);
- nabijheid van voorzieningen zoals (gezondheids)zorg, winkels voor dagelijkse benodigdheden, openbaar vervoer op loopafstand;
- uitnodigende, aantrekkelijke en sociaal veilige buitenruimte, verkeersveilige bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid;
- én plekken binnen en buiten waar mensen, jong en oud, elkaar kunnen ontmoeten en bij elkaar kunnen komen voor activiteiten.

Deze uitdaging is al op vele plekken in het land vertaald in woonzorgzones of woonservicezones.

Plan Weijdelaer, een samenwerking tussen woningcorporatie Woonstede en gemeente Scherpenzeel, is het antwoord voor Scherpenzeel op veranderingen in wet- en regelgeving, veranderingen in de samenleving én voorziet in een permanente oplossing van de tijdelijke units voor verpleeghuiszorg. De tijdelijk units zijn er gekomen opdat er ook in Scherpenzeel een voorziening is voor mensen die zijn aangewezen op verpleeghuiszorg (ZZP 5 t/m 8 beschermd wonen met begeleiding, verzorging, verpleging). Om deze voorziening te behouden is een permanente oplossing noodzakelijk. Voor een toelichting op de veranderingen in wet- en regelgeving en de veranderingen in de samenleving, wordt verwezen naar de bijlage.

Bijkomende voordelen van deze zone in het hart van Scherpenzeel zijn:

- Ligging in het levendige hart van het dorp (nabijheid van voorzieningen, hoge belevingswaarde);
- Weijdelaer is ook voor mantelzorgers een aantrekkelijk gebied omdat zij verschillende activiteiten kunnen combineren (bezoek aan ouder, boodschappen, recreëren);
- Bewoners en bezoekers leveren een bijdrage aan een gezonde middenstand.

DOEL EN REIKWIJDTE NOTA

De doelstelling van deze Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Weijdelaer (hierna: NvU) is om de uitgangspunten, randvoorwaarden en factoren waaronder het bestemmingsplan voor Weijdelaer tot stand komt, bestuurlijk te laten vaststellen.

De nota vormt daarmee het beleidskader waar de gemeenteraad – wanneer haar het bestemmingsplan ter vaststelling wordt aangeboden – aan kan toetsen.

Leeswijzer

In deze nota wordt het beleidskader voor Weijdelaer vanuit drie invalshoeken belicht: functioneel (wat doet het project voor de gemeenschap), ruimtelijk (welke ruimtelijke impact heeft

het plan in het centrum en hoe komt het planologisch-juridisch tot stand) en financieel (is het bestemmingsplan straks economisch haalbaar).

FUNCTIONEEL

In de huidige situatie is in het hart van Scherpenzeel een verzorgingshuis gesitueerd, het Huis in de Wei. Het Huis (met ondergrond) is in eigendom en beheer bij Woningstichting Woonstede en de zorg wordt geboden door Zorggroep Ena en door Christelijk Verpleeghuis Norschoten. Het complex biedt 23 aanleunwoningen, 61 zorgunits (niet-zelfstandige wooneenheden) en 26 plaatsen voor psychogeriatric. Daarnaast bezit Woonstede een twaalfstal seniorenwoningen aan de Parklaan.

Het ontwikkelingsplan Weijdelaeer is er op gericht om het huidige zorgniveau te behouden en beter toegankelijk te maken voor de bewoners van Scherpenzeel die er straks op zijn aangewezen, ongeacht of zij in Weijdelaeer zullen wonen, of in hun huidige woning blijven wonen. De aanleiding is hiervoor al geschetst.

Een belangrijk uitgangspunt voor de planvorming is dat voorzien wordt in passende huisvesting voor de doelgroep ouderen, met dien verstande dat tenminste wordt voorzien in huisvesting voor de huidige circa 125 bewoners van het Huis in de wei en de seniorenwoningen.

Het nieuwe bestemmingsplan biedt ruimte en flexibiliteit om in de eindsituatie in het plangebied het volgende te realiseren:

- programma Huis in de Wei: circa 30 clusterwoningen¹, circa 32 eenheden voor psychogeriatricische patiënten (hierna: PG-plaatsen²) en circa 21 zelfstandige wooneenheden, totaal circa 85 wooneenheden;
- 25-50 zelfstandige woningen/wooneenheden in de nieuwbouw in het gebied Dorpsstraat/Parklaan (afhankelijk van gebruik Van Doornlocatie);
- een nieuwe supermarkt, al dan niet aangevuld met enige dagwinkels;
- kinderdagopvang met twee groepen;
- uitbreiding van de parkeergelegenheid op basis van de actuele normstelling;
- uitbreiding en versterking van “de wei” en vijver (openbare ruimte) onder gelijktijdig terugdringen van de verkeersfuncties.

RUIMTELIJK

Grenzen van het plangebied

Het plangebied bevindt zich in de kern van Scherpenzeel en omvat het Huis in de Wei, de Vijverlaan, de Parklaan, de vijver langs de Molenweg, het pand met de huidige Aldi-supermarkt en de Van Doornlocatie. Onderstaande luchtfoto toont het plangebied in zijn omgeving.

¹ Een clusterwoning is een woning waarbij de zorg inbegrepen is voor de eindgebruiker.

² Onder psychogeriatricische aandoeningen worden verstaan geestelijke gebreken als gevolg van het ouder worden.

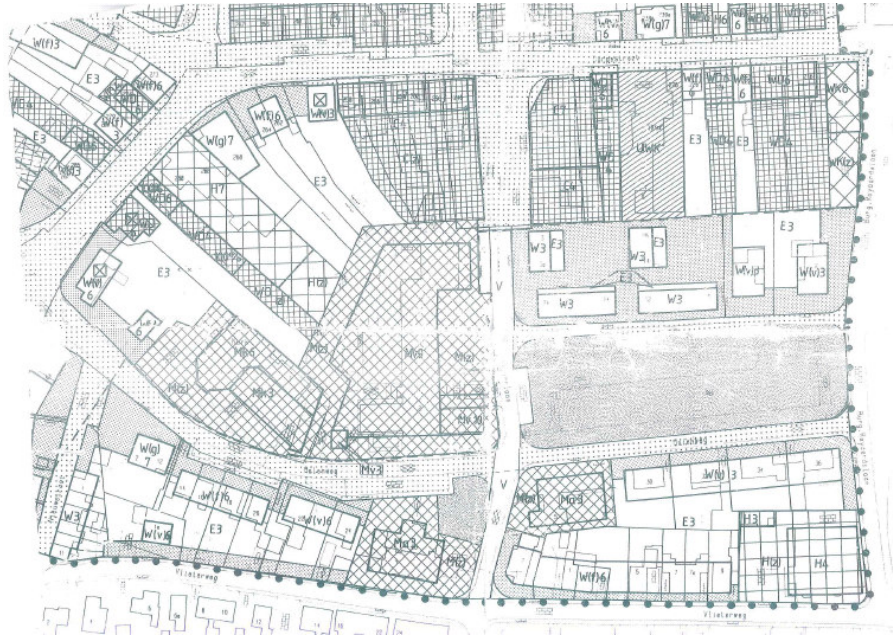
Eigendomsverhoudingen

De gronden binnen het plangebied zijn voor het grootste deel eigendom van Woonstede (Huis in de Wei, Van Doornlocatie, seniorenwoningen langs de Parklaan). Verder is het Aldi-pand eigendom van AJ Investments en is de openbare ruimte (Vijverlaan, Parklaan, de vijver) eigendom van de gemeente Scherpenzeel. In onderstaand kaartbeeld zijn de eigendomsgrenzen in de huidige situatie weergegeven.

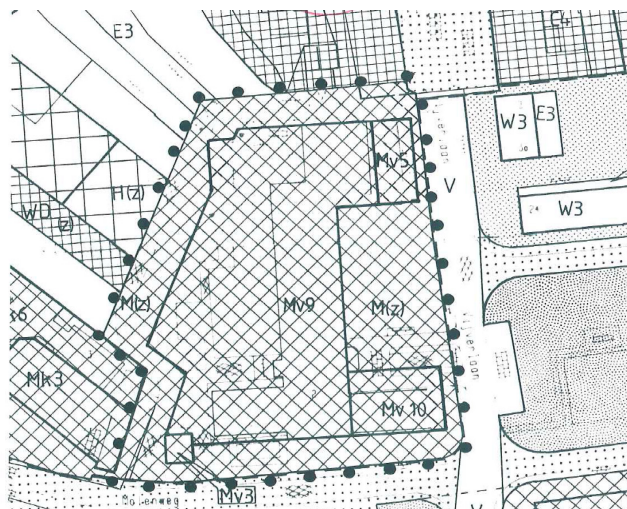

Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse geldt momenteel het bestemmingsplan “Scherpenzeel-Dorp 1993, fase 1: (Centrumgebied)”. Het plan is door de raad vastgesteld in 1994. Het bestemmingsplan is conserverend van karakter en omvat de volgende bestemmingen: Centrumvoorzieningen, Uit te werken³ Woondoeleinden/Kantoren, Maatschappelijke doeleinden, Woondoeleinden, Erf, Woondoeleinden en detailhandel, Verblifdoeleinden, Verkeersdoeleinden en Groenvoorzieningen.

Voor een deel van het plangebied (Huis in de Wei) geldt een wijzigingsplan (ex artikel 11 WRO) “Bejaardencentrum”. Dit plan is vastgesteld in 1995 en is opgesteld om uiteindelijke bouwblokoverschrijdingen in te passen ten behoeve van onder meer de recreatieruimte en de aanleunwoningen.

³ De uit te werken bestemming is gelegd op het Van Doornterrein, vooruitlopend op de beoogde verplaatsing van dit bedrijf (2004).

Beschrijving nieuwe situatie

Het plan Weijdelaer voegt zich in een bestaande situatie in de kern van het dorp Scherpenzeel met gebruikmaking van de cultuurhistorische en ruimtelijke kenmerken van het gebied. Belangrijk daarin zijn de ligging tegen Park Scherpenzeel aan (voormalige wei van Donkelaar).

Het plan kent drie zones:

- de zone die deel uit maakt van het dorpscentrum, met de winkels en de vanouds centrale verkeersader en verkavelingsgrondslag, de Dorpsstraat.
- de zone aan de wei, met de vijver en aan weerszijden het park met Huize Scherpenzeel en het Huis in de Wei.
- de zone met de seniorenwoningen, de woningen aan de Parklaan en de achtererven van de panden aan de Dorpsstraat.

Elk van deze zones heeft zijn eigen karakter, gedragen door de cultuurhistorische componenten van het historische dorpslint en het monumentale park. Het gebied wordt doorsneden door de Vijverlaan, die momenteel nog een belangrijke ader is voor de ontsluiting van Scherpenzeel-zuid op de Dorpsstraat.

In de nieuwe situatie wordt geanticipeerd op een situatie waarin de Vijverlaan verkeersluw zal zijn. Dat zijn de condities waaronder een omgeving kan ontstaan die is afgestemd op de behoefte van kwetsbare groepen zoals ouderen en kleine kinderen, rekening houdend met welzijns- en gezondheidsbevorderende aspecten:

- a. sociale contacten;
- b. passende activiteiten/dagbesteding;
- c. beweging;
- d. uitzicht hebben (groen en activiteiten);
- e. veiligheid (fysiek en sociaal).

Er werd toegewerkt naar een ruimtelijke strategie waarin de atmosfeer van het park en de wei naar de Dorpsstraat gebracht zouden worden, volgens de opvatting dat de groene lobben zichtbaar zouden moeten zijn in het dorpslint. Maar gaandeweg is duidelijk geworden dat het gebied het meest gebaat zal zijn met een probate oplossing voor de verkeers- en parkeerdruk op het lint aan de Dorpsstraat en de ontwikkeling van een plezierig woonmilieu aan de vijver als twee afzonderlijke opgaven. Verscheidene wandelverbindingen tussen beide zorgen voor de hechting, zodat de bewoners gemakkelijk en comfortabel kunnen winkelen en het parkgebied goed bereikbaar is vanuit de collectieve ruimte van het dorpslint.

Plan op onderdelen nieuwe situatie

Het Huis in de Wei zal danig aangepast worden om het nieuwe woon- en zorgprogramma te kunnen huisvesten. Daarbij zal het casco nagenoeg volledig behouden worden. In feite gaat het om een ingrijpende verbouwing binnen de huidige contouren van het gebouw. Functioneel zal er zowel binnen het gebouw als buiten het gebouw het nodige veranderen. Daarin zal de kinderopvang zo mogelijk in het gebouw gehuisvest blijven. Is dat niet mogelijk, dan (in overleg met betrokkenen) elders in het gebied Weijdelaer.

Om een meer open karakter van het complex Huis in de Wei te bereiken zal de ontsluitingsstructuur van het gebouw aangepast worden. De parkeergelegenheid zal zo veel mogelijk op eigen terrein gerealiseerd worden.

De **wei** (dat wil zeggen de huidige vijver met taluds) zal van karakter veranderen, waarbij de functie van de Parklaan zal wijzigen, deze gedeeltelijk alleen voor langzaam verkeer zal worden ingericht om de nieuwe ‘wei’ parkeervrij en verkeersluw te maken. De bestaande karakteristieke bomen worden behouden en voor zover ze nu op particulier terrein staan in de openbare ruimte geïntegreerd.

De relatief kleine **supermarkt** aan de Dorpsstraat zou op termijn kunnen uitbreiden, althans in de visie van de eigenaar van het complex, die er bovendien kansen ziet voor de vestiging van een fullservice-supermarkt ter plekke. Dit type supermarkt op deze plaats past uitstekend in de visie op de woonservicezone, waar de bewoners zelfstandig wonen en zelfstandig hun boodschappen kunnen doen. De schaduwkant van de medaille is dat deze supermarkt optimaal bereikbaar moet zijn en met voldoende parkeerplaatsen. Hiervoor is in de huidige setting geen plek, zelfs nu al is sprake van een tekort aan parkeerplaatsen.

In het schetsontwerp wordt rekening gehouden met de vergroting van de supermarkt dan wel nieuwbouw, in combinatie met een sterke uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen van circa dertig nu naar ruim het dubbele op nader te bepalen termijn.

De beide woningen aan de Parklaan worden vooralsnog gehandhaafd. De intentie is om hier op termijn een derde wooncomplex aan de wei te realiseren. De beide woningen zullen ontsloten blijven door een bescheiden weg voor bestemmingsverkeer, aansluitend op de langzaam verkeersstructuur in het groengebied van het nieuwe Weijdelaar.

Tenslotte over de **fasering**. Het plan zal modulair ontwikkeld worden, mede omdat de realisatie van het plan fasegewijs plaats zal moeten vinden. De eerste fase, die de permanente huisvesting van de PG-plaatsen mogelijk maakt, zal binnen een tijdsbestek van zo'n vijf jaar zijn beslag moeten krijgen, afhankelijk van het verloop van de planologische procedure. Aansluitend zullen andere gedeelten van het Huis aangepast worden.

Indien de transitie van de huidige supermarkt aan de Dorpsstraat naar een grotere supermarkt en de realisatie van het derde complex aan de oostzijde van de Parklaan binnen de planperiode worden gerealiseerd, dan geschiedt dit mogelijk door derde partijen. Binnen het modulaire karakter van het plan is dat ruimtelijk en functioneel mogelijk. Het plan zal op zodanige wijze vormgegeven worden, dat daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan het eindresultaat. Indien derden tot ontwikkeling wensen over te gaan, zal de gemeente voorafgaand een anterieure overeenkomst met deze partijen aangaan.

Toekomstige bestemmingen

- Wonen

De woonbebouwing zal worden opgenomen in de bestemming “Wonen”. Binnen deze bestemming zijn woningen toegestaan. Op de verbeelding zullen binnen deze bestemming bouwvlakken worden aangegeven, waarbinnen de hoofdgebouwen dienen te worden gesitueerd. Daarbij worden ook maximale goot- en bouwhoogten aangegeven.

- Verkeer/verblijfsgebied

De openbare wegen (zoals de Vijverlaan), inclusief de daarvan deel uitmakende bermen, trottoirs, fiets- en voetpaden, speel- en groenvoorzieningen en alle parkeerplaatsen, zullen de bestemming “Verkeer – Verblijfsgebied” krijgen. Binnen deze bestemming zullen naast de genoemde functies ook speelvoorzieningen en daaraan vergelijkbare voorzienin-

gen worden toegestaan. Dit biedt enige flexibiliteit ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte, waarbij dan niet steeds een planherziening is vereist.

- Groen

De groenvoorzieningen in het plangebied krijgen de bestemming "Groen". Binnen deze bestemming zijn tevens fiets- en voetpaden en speel- en overige recreatieve voorzieningen toegestaan.

- Water

De vijver zal de bestemming "Water" krijgen. Hiermee wordt het behoud van de vijver gewaarborgd. Binnen deze bestemming is mogelijk wel ruimte voor speel- en educatieve voorzieningen alsook steigers en vergelijkbare kleinere bouwwerken.

- Detailhandel

Binnen deze bestemming is detailhandel (kleinschalig, als centrumvoorziening) toegestaan, alsmede een supermarkt. Op de verbeelding worden de bouwvlakken en de goot- en bouwhoogten aangegeven, alsmede aanduidingen voor typen detailhandel. Grootschalige detailhandel (bouwmarkt, witgoed, etc.) zal niet worden toegestaan.

- Maatschappelijke doeleinden

Binnen deze bestemming is onder meer wonen in bijzondere woonvormen toegelaten. Een gebouw voor verblijf, verpleging en verzorging, behoort tot de toegelaten functies. Tevens zijn op deze gronden maatschappelijke voorzieningen toegestaan die onder meer het gebruik voor maatschappelijke dienstverlening kunnen ondersteunen. Hierbij kan gedacht worden aan educatieve voorzieningen, ontspanningsruimte, maar ook bijvoorbeeld een kinderdagverblijf. Op de verbeelding bij het op te stellen bestemmingsplan worden de bouwvlakken en de goot- en bouwhoogten aangegeven.

Procedure

Om de beoogde ontwikkelingen juridisch planologisch mogelijk te maken, wordt een bestemmingsplanprocedure voor het plangebied doorlopen. Uiteindelijk resulteert dit in een bestemmingsplan "Weijdelae" dat zal worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Artikel 3.8 van de Wro regelt de procedure van het bestemmingsplan. Op de voorbereiding van een bestemmingsplan is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing.

Beeldkwaliteit

Op dit moment is het bestaand kader voor wat betreft de beeldkwaliteit neergelegd in de Welstandsnota en een Beeldkwaliteitsplan uit 2000. De hierin omschreven beeldkwaliteit, waarnaar destijds gestreefd werd, is echter achterhaald en niet meer van toepassing op de werkelijke situatie. Om een gedegen kader te stellen voor de gewenste beeldkwaliteit ter plaatse, zal een nieuw Beeldkwaliteitsplan worden opgesteld. De procedure voor het nieuwe Beeldkwaliteitsplan zal parallel lopen aan de bestemmingsplanprocedure. Beide producten zullen tegelijkertijd door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Uitgangspunten beeldkwaliteit voor nieuwe ontwikkeling

Het nieuwe plan voorziet in een ruimtelijke opzet die ten tijde van het opstellen van het huidige beeldkwaliteitsplan niet konden worden voorzien. Hoewel het beeldkwaliteitsplan op hoofdlijnen en qua uitgangspunten gehandhaafd zal worden, zal ingespeeld moeten worden op

deze nieuwe ruimtelijke opzet met zijn nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten. Het huidige BKP2000 is overigens ook geënt op een stedenbouwkundig plan uit die periode, dat onder meer voorzag in de verlegging van de Vijverlaan.

Het nieuwe stedenbouwkundig raamwerk vraagt om een BKP dat concreet ingaat op de randvoorwaarden voor gestapelde bouw (appartementen) en de nieuwe supermarkt, rekening houdend met de nieuwe ruimtelijke opzet, waarin de wei vergroot wordt, en waarin ook de grotere parkeerdruk meer openbare ruimte vraagt. Dat verlangt een afgestemde kijk op wandvorming en architectonische expressie.

Water in Weijdelaer

De vijver is een belangrijk en prominent element in het plangebied. De functie van de vijver zal worden behouden en waar mogelijk versterkt (recreatieve beleving, natuurwaarde en duurzaam waterbeheer). De uitgangspunten en ambities voor de toekomstige waterhuishouding volgen uit het relevante beleid, dat is geformuleerd op landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.

FINANCIEEL

Als grootste eigenaar van gronden en vastgoed heeft Woonstede het initiatief genomen voor de ontwikkeling. Na een aantal jaar overleg tussen de verschillende partijen is op 22 december 2010 een intentieovereenkomst tussen Woonstede en de gemeente en beide zorgpartijen gesloten.

Doel van deze overeenkomst is om richting te geven aan de planvorming en de haalbaarheid van het project te onderzoeken. Op **** [datum] hebben partijen geconcludeerd dat het project onder voorwaarden haalbaar is. Deze voorwaarden zijn neergelegd in een anterieure overeenkomst⁴. Met deze overeenkomst is verzekerd dat de gemeente haar kosten kan verhalen. De overeenkomst is/wordt getekend voorafgaand aan het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Hiermee is het bestemmingsplan economisch haalbaar, zodat het opstellen van een exploitatieplan in de zin van de Wet ruimtelijke ordening niet nodig is. Bij separate overeenkomst heeft Woonstede zich ervan verzekerd dat zij aan Ena en Norschten goede samenwerkingspartners heeft.

⁴ Of twee anterieure overeenkomsten, indien AJ Investment vóór 1 mei 2012 aangeeft definitief in te stappen. Er ontstaan dan contractuele relaties tussen Gemeente en Woonstede enerzijds (plangebied Weijdelaer exclusief module supermarkt) en tussen Gemeente en AJ Investments anderzijds (module supermarkt).

BIJLAGEN

Veranderingen in wet- en regelgeving

a. Invoering ZZP-financiering

De bekostiging van de zorg is ingrijpend gewijzigd. Het gaat dan om zorg verleend op basis van de algemene wet bijzondere ziektekosten, de Awbz. Onder deze wet vallen alle niet-verzekerbare ziektekosten, zoals verblijf en verzorging in een verzorgingshuis of verpleeghuis. Alleen mensen met een langdurige ziekte of handicap, die niet of niet meer zelfstandig kunnen wonen, komen voor deze zorg in aanmerking. De zorg die zij nodig hebben, wordt uitgedrukt in een ZZP, dit is een zorg-zwaarte-pakket. De zorgzwaartes worden uitgedrukt in een klasse⁵ van 1 t/m 10. De zorgzwaarteklasse bepaalt hoeveel geld de instelling krijgt voor een cliënt.

b. Scheiden wonen en zorg

Het kabinet wil vanaf 2014 in de AWBZ ‘scheiding van wonen en zorg’ invoeren. Dit houdt in dat cliënten zelf de betaling van hun woonlasten (huur) regelen. De overgang naar scheiden van wonen en zorg wordt gefaseerd ingevoerd, te beginnen met zorgzwaarte 1 en 2 per 2014. Bedoeling hiervan is om de keuzevrijheid van de cliënt te vergroten, zolang iemand de regie over het eigen leven kan voeren. Scheiden wonen en zorg moet er ook toe leiden dat zorginstellingen meer rekening kunnen houden met de woonwensen van cliënten.

c. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Er is sprake van een verschuiving van het ‘recht op zorg’ naar zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving; een verschuiving van AWBZ naar Wmo. De Wet maatschappelijke ondersteuning is in 2007 van kracht geworden. De wet belegt verantwoordelijkheden bij gemeenten om de maatschappelijke ondersteuning vorm te geven. Hiertoe is het begrip maatschappelijke ondersteuning in de wet uitgewerkt in 9 verschillende prestatievelden. Beoogd doel van de wet: ‘iedereen doet mee’. Voor mensen met een beperking kent de wet een compensatiebeginsel. Dit omvat het bieden van ondersteuning zodat een burger een huishouden kan voeren, zich kan verplaatsen in en rondom de woning, zich lokaal kan verplaatsen, kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer en sociale verbanden kan aangaan. Per 1 januari

⁵ ZZP 1 Beschut wonen met enige begeleiding; ZZP 2 Beschut wonen met begeleiding en verzorging; ZZP 3 Beschut wonen met begeleiding en intensieve verzorging; ZZP 4 Beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging; ZZP 5 Beschermd wonen met intensieve dementiezorg; ZZP 6 Beschermd wonen met intensieve verzorging en verpleging; ZZP 7 Beschermd wonen met zeer intensieve zorg vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op begeleiding; ZZP 8 Beschermd wonen met zeer intensieve zorg vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op verzorging/verpleging; ZZP 9 Herstelgerichte behandeling met verpleging en verzorging; ZZP 10 Beschermd verblijf met intensieve palliatief-terminale zorg. In totaal heeft de Verpleging- en verzorgingsector tien ZZP's. Het zijn acht pakketten voor langdurende zorg (ZZP's 1 tot en met 8) en twee pakketten voor kortdurende zorg aan specifieke doelgroepen (ZZP 9 en 10). Bij de langdurende zorg is een oplopende reeks van zorgzwaarte. De reeks begint met ZZP 1 VV voor personen die zich niet meer zelf kunnen redden thuis en loopt op naar ZZP 8 VV voor personen met zware ziekten die volledig zorgafhankelijk zijn en daarom intensieve verzorging en verpleging nodig hebben. De kortdurende pakketten zijn gericht op revalidatie (ZZP 9 VV) en kortdurende palliatieve terminale zorg voor mensen die met een terminale ziekte niet langer thuis kunnen blijven (ZZP 10 VV).

2013 wordt het compensatiebeginsel uitgebreid met ‘dagelijkse levensverrichtingen kan uitvoeren en het persoonlijk leven structureert en daarover regie voert’.

d. Extramurale begeleiding van AWBZ naar gemeenten

De functies dagbesteding en extramurale begeleiding die nu wordt geboden en bekostigd vanuit de AWBZ vallen per 1 januari 2014 onder het regiem van de Wmo. De Wmo kent hiertoe een compensatiebeginsel. Gemeenten stellen vast op welke wijze zij ondersteuning bieden aan mensen met problemen bij het uitvoeren van dagelijkse levensverrichtingen, het structureren en regie voeren over het persoonlijk leven.

Vanaf 1-1-2013 zijn gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe aanvragen en voor cliënten van wie de indicatie afloopt in 2013 en voor cliënten die een nieuwe indicatie nodig hebben omdat hun situatie is veranderd. Per 1-1-2014 zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle mensen die begeleiding krijgen. Begeleiding in een instelling (intramurale begeleiding) blijft binnen de AWBZ.

e. Uitvoering AWBZ door zorgverzekeraars

Het kabinet heeft het plan om zorgverzekeraars per 1 januari 2013 de taken van de zorgkantoren over te laten nemen. Bedoeling is om te komen tot een meer cliëntgerichte zorg met een goede prijs-kwaliteitverhouding.

Veranderingen in de samenleving

a. Vergrijzing

Een proces dat al langer aan de gang is en de komende jaren verder doorzet is de vergrijzing. Het aantal ouderen, zonder én met beperkingen, neemt toe. Op basis van bevolkingsprognose 2008-2040 stijgt het aantal 65-plussers in Scherpenzeel naar 11,5%, oftewel 1.400 mensen op een bevolking van ruim 9.000.

b. Andere woonwensen

Daarnaast zijn de (woon)wensen van ouderen aan verandering onderhevig. Op dit moment hebben mensen in een verzorgingshuis (ZZP 1 t/m 4 beschut wonen mét begeleiding en verzorging) de beschikking over 1 zit-slaapkamer. Deze woonsituatie sluit niet meer aan op de huidige woonwensen.

c. Raming van zorgbehoefte

Belangrijkste gezondheidsproblemen bij senioren zijn: hart- en vaataandoeningen, dementie, diabetes, COPD. Mensen met deze gezondheidsproblemen kunnen in principe nog erg lang zelfstandig blijven wonen, met uitzondering van dementie. Bij dementie echter is de gemiddelde ziekteduur 7 jaar waarvan men doorgaans de laatste 2 levensjaar aangewezen is op intramurale zorg.

Volgens ramingen zal het aantal personen met dementie oplopen naar 2% van de totale bevolking in 2035. Grofweg betekent dit voor Scherpenzeel, uitgaande 10.000 inwoners: 150 dementerenden van 65 jaar en ouder in 2025 (en 200 in 2035). In de wetenschap dat grofweg de helft van het aantal patiënten geen partner heeft kan worden gesteld dat de meest kwetsbare groep op termijn bestaat uit zo'n 100 alleenstaanden met dementie in allerlei stadia en waarvan zo'n 30 personen intramurale zorg nodig hebben (denk aan de laatste 2 jaar van het ziektebeeld).

d. Programmering van woningbouw

In het rapport 'Wonen zonder en met zorg(en), opgave wonen en zorg gemeente Scherpenzeel 2004-2015 hebben gemeenten én zorgkantoor een behoefte geprognoseerd aan 1.000 nultreden⁶- en levensloopbestendige⁷ woningen en zo'n 100 woningen 'verzorgd wonen'⁸. Deze woningen zijn er nu niet.

⁶ Nultredenwoningen zijn woningen die in- en extern toegankelijk zijn. In de woning zijn alle primaire functies, denk aan wonen, koken, slapen, sanitair gelijkvloers. En vanaf de openbare weg is de woning zonder traptreden (eventueel wel mét lift) te bereiken.

⁷ Een levensloopbestendige woning is nultredenwoning mét voldoende ruimte voor rollator of rolstoel én essentiële voorzieningen op loopafstand (200 tot maximaal 500 meter. Bij essentiële voorzieningen gaat het om zorg, gezondheidszorg, (openbaar) vervoer, levensmiddelen, pinautomaat en postkantoor).

⁸ Verzorgd wonen zijn zelfstandige woningen of wooneenheden die voldoen aan eisen van toegankelijkheid en levensloopbestendigheid én de aanwezigheid van een zorginfrastructuur, met mogelijkheden tot zorg op afroep. Concreet hebben we het dan over woonzorgcomplexen.